

Podborský, Vladimír

Neolitická mísa z Křepic, okr. Břeclav

Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity. E, Řada archeologicko-klasická. 1964, vol. 13, iss. E9, pp. [183]-

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/110100>

Access Date: 22. 02. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

MISCELLANEA ARCHAEOLOGICA

Neolitická mísa z Křepic (o. Břeclav)

Při zvětvování dvorku v domě č. 59 (majitel Jan Vala) v Křepicích (o. Břeclav) byly v hloubce 190 cm od povrchu nalezeny střepy téměř úplné mísy a několik dalších fragmentů keramiky neolitického a halštatského stáří. Nález zachránil a místo prohlédl pracovník katedry prehistorie filosofické fakulty ÚJEP Otto Strouhal, který zjistil, že střepy pocházejí ze splavené kulturní vrstvy z vyšších poloh trati „Záhumenice“ u Křepic. Jde tedy o sídlištní nálezy, zachycené v sekundární poloze.

Mísa má vyšší konickou stavbu těla s jemně naznačeným nízkým hrdlem a zevnitř poněkud klenutým okrajem. Na nevýrazné hraně pod hrdlem jsou periodicky rozmístěny 4 kruhové ploché pupky. Dno je rovné. Nádobu má tmavěšedý, nerovný, drsný povrch a je částečně rekonstruována (tab. VII:A-1); deponována v Muzeu Pohansko v Břeclavě, i. č. 32 041 (v 10,5; šo 26; šd 8,5).

Předvedený keramický tvar ukazuje svou profilací, materiálem i celkovým vypracováním na mladší stadium vývoje moravsko-slovenské malované keramiky, snad již na období „nepomalované“ fáze této kultury. Analogie nacházíme např. v mladším sídlištním materiálu ze Střelic o. Znojmo (srov. J. Kozel, Osídlení Moravy lidem neolitické kultury s keramikou malovanou, rkp diplomní práce, Brno 1957, III, tab. 27:1, 5, 33:2, 3).

Náhodný nález mísy v Křepicích tedy ukazuje na existenci neolitického sídliště s mladší moravsko-slovenskou malovanou keramikou u této obce, které dříve nebylo známo.

V. Podborský

Миска эпохи неолита из деревни Кржепице (район Бржецлав). При наземных устройствах дома № 59 в деревне Кржепице (район Бржецлав) была захвачена керамическая находка (таб. VII : А-1), происходящая из переплавленного культурного слоя из положения „Загуменице“. Находка показывает на существование селища неолитического поселения с более молодой расписной керамикой.

Elne neolitische Schüssel aus Křepice (Bezirk Břeclav). Durch die Erdzurichtungen in der Gemeinde Křepice (Bez. Břeclav), im Hause Nr. 59, ist ein keramischer — aus der überfahrenen Kulturschicht aus der Flur „Záhumenice“ stammender — Fund (Taf. VII:A-1) aufgefangen worden. Der Fund zeigt auf die Existenz des neolitischen Volkes mit der jüngeren bemalten Keramik.

Eneolitický kostrový hrob z Dědic (o. Vyškov)

Dne 5. května 1955 zachránil archeolog V. Křivánek z Vyškova v cihelně u Dědic (o. Vyškov) zajímavý eneolitický kostrový hrob. Nález byl předán k laboratornímu zpracování katedře prehistorie filosofické fakulty ÚJEP; k jeho publikaci však dosud pro nával jiných úkolů nedošlo. Hrob by si zasloužil arci detailnějšího zhodnocení, s přihlédnutím též k materiálu kosternímu (zbytky kostry byly odevzdány k odborné péči oddělení Anthropos Moravského musea v Brně). Než však k takovému zhodnocení dojde, uveřejňujeme nález předběžně v této rubrice a připoujeme jen několik hodnotících poznámek.

Podle kresby V. Křivánka a fotografie řídicího učitele B. Papežika z Vyškova (obr. 1) šlo o kostrový pohřeb, uložený ve skrčené poloze na pravém boku tak, že hlava mrtvého se dotýkala jižního, mírně zvýšeného konce hrobové jámy; hlava nebožtíka tedy byla mírně zvednuta, takže mohl vznikat dojem sedící kostry. Hrobová jáma elipsoidního tvaru, jejíž osa (délka osy měří něco přes 1,5 m) zachovávala orientaci J—S, se nalézala pod 30 cm silným humusem ve spraši a její dno sahalo asi 80 cm pod dnešní povrch. Nebožtík snad byl — podle zbarvení na lebce — posypán červeným barvivem. Jako milodary mu byly přiloženy k nohám 2 nádoby a atypický střep z břicha nádoby další; byl to především džbáněk (1) a převrácená, značně strávená amfórka (2).

1. Masivní džbáněk s vyšším, nepatrně rozevřeným hrdlem, které přechází vespod plynule v širokou výduť. Dno je rovné. Hrubé páskové ucho vyběhá z mírně zvýšeného okraje a nasedá